

EL NORD I EL SUD	
NORD (DECISIONS) (POQUES DIFERÈNCIES ENTRE PAÏSOS)	<u>1/3 DE LA POBLACIÓ MUNDIAL</u> <u>2/3 DE LA RENDA MUNDIAL</u> <u>POCA DESIGUALTAT SOCIAL (CLASSES MITJANES): El 30% de la població més rica controla el 50% de la renda</u> <u>ALT NIVELL DE VIDA</u> <u>BASTANT BONA DISTRIBUCIÓ DE RECURSOS</u> <u>MERCAT INTERN</u> <u>INVERSIÓ</u> <u>ESTALVI</u> <u>FORTA IMMIGRACIÓ</u> <u>COMERCIA BÀSICAMENT AMB EL NORD</u> <u>ECONOMIA INTROVERTIDA, ARTICULADA I POC DEPENDENT TECNOLÒGICAMENT, COMERCIALMENT I FINANCERAMENT</u> <u>PODER POLÍTIC DEMOCRÀTIC</u> <u>PAÏSOS AUTÒNOMS (produeixen principalment pel seu sector intern)</u> <u>PAÏSOS AUTOCENTRATS (els sectors de producció es relacionen entre ells)</u>
SUD (DEPENDÈNCIA) (GRANS DIFERÈNCIES ENTRE PAÏSOS)	<u>2/3 DE LA POBLACIÓ MUNDIAL</u> <u>CONSUMEIX 1/3 DE LA RIQUESA MUNDIAL</u> <u>GRAN DESIGUALTAT SOCIAL (RICS/POBRES): El 30% de la població més rica controla el 70% de la renda</u> <u>BAIX NIVELL DE VIDA</u> <u>MALA DISTRIBUCIÓ DE RECURSOS</u> <u>POC MERCAT INTERN</u> <u>POCA INVERSIÓ</u> <u>POC ESTALVI</u> <u>FORTES MIGRACIONS</u> <u>COMERCIA BÀSICAMENT AMB EL NORD</u> <u>ECONOMIA EXTRAVERTIDA, POC ARTICULADA I MOLT DEPENDENT TECNOLÒGICAMENT, COMERCIALMENT I FINANCERAMENT</u> <u>PODER POLÍTIC POC DEMOCRÀTIC</u> <u>PAÏSOS DEPENDENTS (produeixen principalment pel sector extern)</u> <u>PAÏSOS EXTRAVERTITS (els sectors de producció no es relacionen entre ells)</u>
DES DEL NORD CAP AL SUD	<u>CAPITALS</u> <u>PRÈSTECES</u> <u>PATENTS</u> <u>TREBALLADORS QUALIFICATS</u> <u>TURISTES</u> <u>TECNOLOGIA</u> <u>PRODUCTES INDUSTRIALS</u> <u>SERVEIS</u>
DES DEL SUD CAP AL NORD	<u>CAPITALS</u> <u>DEVOLUCIÓ DEL DEUTE</u> <u>PAGAMENT DE ROYALTIES</u> <u>TREBALLADORS QUALIFICATS (FUGA DE CERVELLS)</u> <u>TREBALLADORS NO QUALIFICATS</u> <u>MATÈRIES PRIMERES</u> <u>PRODUCTES INDUSTRIALS</u> <u>SERVEIS</u>

DEMOGRAFIA	
Fonts	<u>El Cens de població</u>: s'elabora cada 10 anys i es revisa cada 5 <u>Registres</u>: natalitat, defunció <u>El Padró municipal</u>: A Espanya no és obligatori estar empadronat al lloc de residència <u>La fiabilitat de les dades</u>: depèn de la forma de recollir-les i elaborar-les, de la situació interna, les lleis i l'estructura de la població del país, etc.
Representacions	<u>Les piràmides d'edats</u>: natalitat (base), esperança de vida (altura), estructura per edats, migracions, guerres, etc. (perfil)
Natalitat	<u>Indicadors</u>: taxa de natalitat, taxa de fecunditat, taxa de mortalitat infantil, <u>Factors</u>: edat femenina del matrimoni, nivell d'estudis femení, taxa de mortalitat infantil, paper econòmic dels fills, paper social de la paternitat-maternitat, paper familiar dels fills i les filles, drets individuals de les dones, grau d'Estat del benestar, lleis de natalitat del país, ús d'anticonceptius fiables, etc. <u>La natalitat al Nord</u>: és baixa: (la població envelleix) <u>La natalitat al Sud</u>: està baixant però encara és alta (majoria de població jove)
Mortalitat	<u>Indicadors</u>: taxa de mortalitat, taxa de mortalitat infantil, esperança de vida <u>Factors</u>: Principals causes de mort. (Segons quines siguin afecten a més o menys població de determinats sectors, trams d'edat, etc.) sanitat, alimentació, guerres, catàstrofes naturals, etc. <u>Mortalitat al Nord</u>: baixa (la població envelleix) <u>Mortalitat al Sud</u>: mitjana (majoria de població jove)
Migracions	<u>Fenomen que es produeix en totes les èpoques històriques</u> <u>Tipus</u>: internes i externes, temporals o definitives, voluntàries o forçades, espontànies o planificades, legals o il·legals <u>Causas</u>: econòmiques (treballadors, jubilats...), polítiques (èxodes, refugiats, exiliats, diplomàtics), culturals (fuga de cervells, estudiants, esportistes), ideològiques (missioners, ONG...), etc. <u>Efectes pels països de sortida i d'arribada</u>: població total, estructura de la població (sexe, edat...), capital humà, PIB, transferències de capital, comerç exterior, taxes (d'activitat atur, natalitat, mortalitat, nupcialitat, esperança de vida), activitats il·legals (delinqüència, economia submergida...)
Situació demogràfica al Nord	<u>Disminueix la mortalitat</u> <u>Disminueix molt la natalitat</u> <u>Augmenta l'esperança de vida</u> <u>Augmenta la població per la immigració</u>: desequilibris de gènere i edat en la població
Situació demogràfica al Sud	<u>Disminueix la mortalitat</u> <u>Disminueix bastant la natalitat</u> <u>Augmenta l'esperança de vida</u> <u>Augmenta molt la població i ha d'emigrar</u>: desequilibris de gènere i edat en la població

URBANISME			
Ciutats definicions	<u>Nombre de població:</u> criteri que varia segons els països <u>Funcions que realitza:</u> pels seus habitants i pels habitants d'altres indrets <u>Sectors econòmics majoritaris:</u> secundari i terciari		
Funcions	<u>Político-administrativa:</u> Washington, Brasília, Brussel·les, Ginebra... <u>Comercial:</u> Nova York, Londres, París, Milà... <u>Cultural:</u> Oxford, Cambridge, Salamanca... <u>Sanitària:</u> Pamplona, Houston... <u>Religiosa:</u> La Meca, Roma, Santiago de Compostela, Benarés... <u>Militar:</u> Brussel·les, Cartagena... <u>Oci:</u> Las Vegas, Marbella, Benidorm... <u>Totes les ciutats tenen unes funcions que són les dominants i d'altres que són les secundaries</u>		
Problemes que genera la ciutat	Contaminació Energia Aliments Deixalles Transport Incomunicació	Avantatges que genera la ciutat	Oferta cultural Oferta sanitària Possibilitats econòmiques i socials Cosmopolitisme Independència Anonimat
Ciutats de països urbanísticament vells	Centre històric Eixamples Barris residencials <u>A totes les zones hi ha totes les funcions bàsiques. No sempre és imprescindible l'ús de vehicles (Alguna excepció als barris residencials que copien característiques dels països nous)</u>		
Ciutats de països urbanísticament nous	Centre de negocis (CBD) Zones residencials Zones comercials i d'oci <u>A totes les zones no hi ha totes les funcions bàsiques. Imprescindible sempre l'ús de vehicles</u>		
Ciutats al Nord	Característiques de ciutats de països urbanísticament vells (Europa, Japó) i nous EUA, Austràlia. S'estan desenvolupant als països vells característiques urbanístiques dels països nous (zones residencials, CBD)		
Ciutats al Sud	Característiques de ciutats de països urbanísticament nous, amb grans desequilibris i molts barris il·legals (barraques) molt degradats i incontrolats		

AGRICULTURA I RAMADERIA	
Definicions i vocabulari	<u>Activitats econòmiques del sector primari que consisteixen en la cria i cura d'animals i plantes</u> <u>Morfologia</u>: camps oberts o tancats. Hivernacles. Ramaderia establada o itinerant <u>Conreus</u>: policonreu o monoconreu; regadiu o secà <u>Propietat</u>: individual, col·lectiva (comunal, cooperativa, empresarial) Latifundi o minifundi <u>Ma d'obra</u>: propietari o camperol sense terra (jornaler, parcer, arrendatari) <u>Formes de producció</u>: tradicionals, modernes, ecològiques, científiques. Intensiva i extensiva <u>Finalitat</u>: subsistència, autoconsum o mercat
Agricultura i ramaderia al Nord	<u>S'hi dedica entre un 5 i un 10% de la població. Els governs li donen suport perquè el consideren un sector important per a assegurar una bona distribució de la població i control del territori</u> <u>Morfologia</u>: camps oberts o tancats. Hivernacles. Ramaderia establada o itinerant <u>Conreus</u>: policonreu o monoconreu; regadiu o secà <u>Propietat</u>: individual, col·lectiva (comunal, cooperativa, empresarial) Latifundi o minifundi <u>Ma d'obra</u>: propietari i jornaler <u>Formes de producció</u>: tradicionals, modernes, ecològiques, científiques. Intensiva i extensiva <u>Finalitat</u>: mercat <u>Països nous (EUA, Austràlia, Canadà)</u>: Es basen en la quantitat de producció (extensiva en latifundis) que, amb les ajudes dels governs a l'exportació, permeten obtenir preus competitius nacional i internacionalment. <u>Països vells (Europa, Japó)</u>: Es basen en la qualitat de producció (intensiva) que ofereix productes selectes d'alt preu (D.O. = denominacions d'origen) o productes protegits pels governs, que permeten obtenir preus competitius a l'interior dels països o blocs comercials.
Agricultura i ramaderia a la UE	<u>Política Agrícola Comunitària (PAC)</u>: Dóna subvencions i préstecs i assegura uns preus mínims garantits pels productes agrícoles i ramaders de la UE. Fixa les condicions de les importacions de productes (aranzels, calendaris, quotes...) i negocia tractats comercials amb d'altres països.
Agricultura i ramaderia al Sud	<u>S'hi dedica més del 30% de la població (depèn dels països). S'hi troben tot tipus de variables amb grans desequilibris en les formes de producció, la finalitat i la propietat</u> <u>Morfologia</u>: camps oberts o tancats. Hivernacles. Ramaderia establada o itinerant <u>Conreus</u>: policonreu o monoconreu; regadiu o secà <u>Propietat</u>: individual, col·lectiva (comunal, cooperativa, empresarial) Latifundi o minifundi <u>Ma d'obra</u>: propietari o camperol sense terra (jornaler, parcer, arrendatari) <u>Formes de producció</u>: tradicionals, modernes, ecològiques, científiques. Intensiva i extensiva <u>Finalitat</u>: subsistència, autoconsum o mercat

PESCA	
Definició I vocabulari	Activitat econòmica del sector primari que consisteix en la captura d'animals aquàtics Importància de la plataforma continental, les zones de contacte entre corrents freds o càlids i el plàcton Morfologia: Pesca d'altura (alta mar). Pesca costanera (prop de la costa) Propietat: individual, col·lectiva (cooperativa, empresarial) Ma d'obra: propietari o jornalier, parcer, arrendatari Formes de producció: (xarxes, hams, palangres, radars, satèl·lits, sonars, aqüicultura). tradicionals, modernes, ecològiques, científiques. Finalitat: subsistència, autoconsum o mercat
Zona Econòmica Exclusiva (ZEE)	Zona marítima sota la sobirania d'un país. Ve determinada per les lleis internacionals. La resta de les aigües es consideren aigües internacionals i es regeixen pel Dret Internacional.
La pesca a la Unió Europea	Zones pesqueres sobreexplotades: més capacitat de pesca que riquesa pesquera. Necessitat d'equilibrar i modernitzar les flotes pesqueres Utilització de zones pesqueres del Sud Política pesquera comunitària: considera una única ZEE per a tota la UE. Fixa les condicions de pesca (calendaris, quotes, subvencions, arts de pesca permeses, etc.) i negocia tractats amb d'altres països.
La pesca al Nord	Zones pesqueres sobreexplotades: més capacitat de pesca que riquesa pesquera. Necessitat d'equilibrar i modernitzar les flotes pesqueres Utilització de zones pesqueres del Sud Aqüicultura Morfologia: Pesca d'altura (alta mar). Pesca costanera (prop de la costa) Propietat: individual, col·lectiva (cooperativa, empresarial) Ma d'obra: propietari o jornalier, parcer, arrendatari Formes de producció: (xarxes, hams, palangres, radars, satèl·lits, sonars, aqüicultura). tradicionals, modernes, ecològiques, científiques. Finalitat: mercat
La pesca al Sud	Zones pesqueres sobreexplotades i infraexplotades: menys capacitat de pesca que riquesa pesquera. Necessitat d'equilibrar i modernitzar les flotes pesqueres Necessitat d'evitar l'esgotament de les zones pesqueres Utilització de zones pesqueres pel Nord Morfologia: Pesca d'altura (alta mar). Pesca costanera (prop de la costa) Propietat: individual, col·lectiva (cooperativa, empresarial) Ma d'obra: propietari o jornalier, parcer, arrendatari Formes de producció: (xarxes, hams, palangres, radars, satèl·lits, sonars, aqüicultura). tradicionals, modernes, ecològiques, científiques. Finalitat: subsistència, autoconsum o mercat

MINERIA	
Definició I vocabulari	<u>Activitat econòmica del sector primari que consisteix en l'extracció de productes minerals</u> <u>Els productes minerals (sòlids, líquids o gasos) no són renovables (s'esgoten)</u> <u>Importància de la riquesa i accessibilitat dels jaciments i de la demanda del producte</u> <u>Morfologia</u>: mines soterrànies, submergides o a cel obert <u>Propietat</u>: col·lectiva (cooperativa, empresarial) <u>Ma d'obra</u>: propietari o jornaler, parcer, arrendatari <u>Formes de producció</u>: tradicionals, modernes. <u>Finalitat</u>: mercat
El petroli	<u>Producte bàsic, no renovable, per a la producció d'energia. Molts productes derivats</u> <u>Principals zones productores localitzades en zones delimitades (Golf Pèrsic, Amèrica Central)</u> <u>Control de l'oferta per part d'organitzacions internacionals (OPEP), empreses multinacionals i governs</u> <u>Països del Nord: més demanda que oferta. Empreses multinacionals i refineries</u> <u>Països del Sud: més oferta que demanda. Empreses multinacionals del Nord</u>
La mineria a la Unió Europea	<u>Morfologia</u>: mines soterrànies, submergides o a cel obert <u>Propietat</u>: empresarial <u>Ma d'obra</u>: jornaler <u>Formes de producció</u>: modernes. <u>Finalitat</u>: mercat
La mineria al Nord	<u>Zones mineres esgotades o sobreexplotades: més capacitat d'extracció que riquesa minera,</u> <u>Necessitat d'equilibrar i modernitzar el sector</u> <u>Utilització de zones mineres del Sud</u> <u>Morfologia</u>: mines soterrànies, submergides o a cel obert <u>Propietat</u>: empresarial <u>Ma d'obra</u>: jornaler <u>Formes de producció</u>: modernes. <u>Finalitat</u>: mercat
La mineria al Sud	<u>Zones mineres sobreexplotades i infraexplotades: menys capacitat d'extracció que riquesa minera,</u> <u>Necessitat d'equilibrar i modernitzar el sector</u> <u>Utilització de zones mineres pel Nord</u> <u>Conflictes greus pel control de les zones mineres</u> <u>Morfologia</u>: mines soterrànies, submergides o a cel obert <u>Propietat</u>: col·lectiva (cooperativa, empresarial) <u>Ma d'obra</u>: propietari o jornaler, parcer, arrendatari <u>Formes de producció</u>: tradicionals, modernes. <u>Finalitat</u>: mercat

INDÚSTRIA	
Definició i vocabulari	<u>Activitat (sector secundari) que transforma matèries primeres en matèries elaborades</u> <u>Matèries</u>: semielaborades i elaborades <u>Indústries de base, pesants, de bens de producció o de bens d'equip</u> <u>Indústries de consum, lleugeres, de bens d'ús o de bens de consum</u> <u>Indústries punta</u>: qualsevol si utilitza les tecnologies més avançades i complexes <u>Pimes, Grans i Multinacionals (verticals u horitzontals)</u> <u>Concentració industrial: (vertical u horitzontal)</u> <u>Deslocalització industrial</u> <u>Subcontractació industrial</u>
Factors de localització industrial	<u>Ma d'obra</u>: especialitzada o no especialitzada <u>Energia</u>: renovable o no renovable <u>Equipaments</u> <u>Capital</u>: Públic (Estat), privat o mixte) <u>Mercat</u>: lliure (liberalisme), protegit (proteccionisme) o mixte <u>Transports</u>: terra, aigua o aire <u>Matèries primeres</u> <u>Tecnologia: (I+D)</u> <u>Fiscalitat i Legislació</u>: laboral, impostos, subvencions, mesures mediambientals
Empresa capitalista (augment de beneficis)	<u>Disminuir costos</u>: substituir ma d'obra per màquines; substituir ma d'obra cara per mà d'obra més barata; reduir hores de treball; estalviar energia; deslocalitzar; subcontractar; etc. <u>Augmentar productivitat</u>: automatitzar processos; aplicar noves tècniques; millorar les condicions laborals; fidelitzar treballadors amb l'empresa; etc <u>Augmentar les vendes</u>: nous productes; publicitat; nous mercats; etc
La indústria al Nord	<u>Ma d'obra</u>: protegida legalment (cara); <u>Energia</u>: insuficient; <u>Equipaments</u>: suficients; <u>Capital</u>: públic (Estat), privat o mixte; <u>Mercat</u>: lliure (liberalisme), protegit (proteccionisme) o mixte; <u>Transports</u>: adequats, no sempre suficients; <u>Matèries primeres</u>: insuficients; <u>Tecnologia: (I+D)</u>: suficient i adequada; <u>Fiscalitat i Legislació</u>: laboral, impostos, subvencions, mesures mediambientals (correcta PERÒ: economia submergida, deslocalitzacions i externalitats negatives)
La indústria al Sud	<u>Ma d'obra</u>: poc protegida legalment (barata); <u>Energia</u>: suficient; <u>Equipaments</u>: insuficients; <u>Capital</u>: públic (Estat), privat o mixte); <u>Mercat</u>: lliure (liberalisme), protegit (proteccionisme) o mixte; <u>Transports</u>: insuficients; <u>Matèries primeres</u>: suficients; <u>Tecnologia: (I+D)</u>: insuficient i inadequada; <u>Fiscalitat i Legislació</u>: laboral, impostos, subvencions, mesures mediambientals (escassa amb molta corrupció i molta economia submergida i externalitats negatives)

SERVEIS	
Definició I vocabulari	<u>Activitats del sector terciari que no obtenen ni transformen matèries</u> <u>És el sector que més creix en tot el món en nombre i diversitat d'empreses i de mà d'obra</u> <u>Comerç, Transports, Turisme, Informació, Sanitat, Educació, Esports, Finances, etc., etc.</u> <u>Serveis punta:</u> qualsevol si utilitza les tecnologies més avançades i complexes <u>Pimes, Grans i Multinacionals (verticals u horitzontals)</u> <u>Concentració</u> <u>Deslocalització</u> <u>Subcontractació</u> <u>Estat del Benestar:</u> Serveis de dret (sanitaris, educatius, laborals...). L'Estat i els serveis públics <u>La globalització</u>
Factors de localització (d'empreses de serveis)	<u>Ma d'obra:</u> especialitzada o no especialitzada <u>Energia:</u> renovable o no renovable <u>Equipaments</u> <u>Capital:</u> Públic (Estat), privat o mixte <u>Mercat:</u> lliure (liberalisme), protegit (proteccionisme) o mixte <u>Transports:</u> terra, aigua o aire <u>Matèries primeres</u> <u>Tecnologia:</u> (I+D) <u>Fiscalitat i Legislació:</u> laboral, impostos, subvencions, mesures mediambientals
Empresa capitalista (augment de beneficis)	<u>Disminuir costos:</u> substituir ma d'obra per màquines; substituir ma d'obra cara per mà d'obra més barata; reduir hores de treball; estalviar energia; deslocalitzar; subcontractar; etc. <u>Augmentar productivitat:</u> automatitzar processos; aplicar noves tècniques; millorar les condicions laborals; fidelitzar treballadors amb l'empresa; etc <u>Augmentar les vendes:</u> nous productes; publicitat; nous mercats; etc
Els serveis a la UE	Els transports són política comunitària
Els serveis al Nord	<u>Ma d'obra:</u> protegida legalment (cara); <u>Energia:</u> insuficient; <u>Equipaments:</u> suficients; <u>Capital:</u> públic (Estat), privat o mixte; <u>Mercat:</u> lliure (liberalisme), protegit (proteccionisme) o mixte; <u>Transports:</u> adequats, no sempre suficients; <u>Matèries primeres:</u> insuficients; <u>Tecnologia:</u> (I+D): suficient i adequada; <u>Fiscalitat i Legislació:</u> laboral, impostos, subvencions, mesures mediambientals (correcta PERÒ: economia submergida i deslocalitzacions)
Els serveis al Sud	<u>Ma d'obra:</u> poc protegida legalment (barata); <u>Energia:</u> suficient; <u>Equipaments:</u> insuficients; <u>Capital:</u> públic (Estat), privat o mixte; <u>Mercat:</u> lliure (liberalisme), protegit (proteccionisme) o mixte; <u>Transports:</u> insuficients; <u>Matèries primeres:</u> suficients; <u>Tecnologia:</u> (I+D): insuficient i inadequada; <u>Fiscalitat i Legislació:</u> laboral, impostos, subvencions, mesures mediambientals (escassa amb molta corrupció i molta economia submergida)

COMERÇ	
Definició I vocabulari	<u>Comerc:</u> Intercanvi de bens, serveis i capitals <u>Oferta:</u> Acció d'oferir alguna cosa al mercat <u>Demanda:</u> Acció de desitjar allò que es vol obtenir <u>Preu:</u> Allò que s'ha de donar per a obtenir alguna cosa <u>Competència:</u> Rivalitat entre els que persegueixen un mateix objectiu <u>Monopoli:</u> Mercat amb on només un controla l'oferta <u>Oligopoli:</u> Mercat amb molts compradors (demanda) i pocs venedors (oferta) <u>Productor:</u> Qui produeix alguna cosa <u>Intermediari:</u> Mitjancer entre diverses parts (productors i consumidors) <u>Consumidor:</u> Qui utilitza alguna cosa
Tipologia	<u>Intern:</u> botigues, supermercats, grans superfícies, centres comercials,... <u>Extern:</u> Importacions, Exportacions. La balança comercial. El deute extern <u>Tradicional:</u> fires, botigues, mercats, galeries comercials <u>Modern:</u> fires, supermercats, grans magatzems, centres comercials <u>Comerç Just:</u> Assegura unes condicions laborals i un preu justos que permetin una vida digna
Blocs comercials	Unions comercials de països per a afavorir el comerç entre ells i protegir-se de països tercers: reducció o eliminació d'aranzels interns, aranzels externs comuns, possible redistribució industrial, possibles polítiques i normatives comercials comunes <u>Unió Europea (UE)</u> Unió duanera, aranzel exterior comú, control de les importacions (quotes, calendaris, etc.) consensuat <u>Acord de Lliure Comerç d'Amèrica del Nord (NAFTA):</u> EUA, Canadà i Mèxic <u>Mercat Comú del Con Sud (MERCOSUR)</u> <u>Cooperació Econòmica a Àsia-Pacífic (APEC)</u>
El comerç al Nord	<u>Fixa les condicions comercials de la majoria del productes que compra o ven</u> <u>El seu principal comprador-venedor és el Nord</u> <u>Majoritàriament compra i ven allò que necessita</u>
El comerç al Sud	<u>No fixa les condicions comercials de la majoria del productes que compra o ven</u> <u>El seu principal comprador-venedor és el Nord</u> <u>Majoritàriament compra i ven allò que demana-oferta el Nord</u> (de vegades ha de comprar el que no necessita i vendre allò que li fa falta)

TRANSPORTS I COMUNICACIONS	
Definicions i vocabulari	<u>Transports</u>: mitjans de comunicació material de persones i productes <u>Comunicacions</u>: mitjans de comunicació <u>Infraestructures</u>: Elements bàsics que faciliten el funcionament del sistema productiu <u>Mitjans de Comunicació de Masses</u>: telèfon, internet, premsa, radio, televisió, satèl·lits <u>Aigües jurisdiccionals</u>: Extensió limitada del mar que forma part de l'espai d'un país <u>Espai aeri</u>: Extensió limitada de l'atmosfera que forma part de l'espai d'un país
Característiques generals	<u>Gran desenvolupament a partir del segle XIX</u> Redueixen temps i espai. Afavoreixen els intercanvis econòmics, socials, culturals i polítics. Moltes relacions amb la indústria, la defensa i la cultura Valorar l'equilibri entre el <u>cost de funcionament</u> i el de capital i d'administració
(Tipologia) Terrestres	<u>Infraestructures</u>: carreteres, autopistes, senyalització, policia, ferrocarrils, xarxes de metro i autobús <u>Terrestres (distàncies curtes)</u>: metro, tramvia, autobús, taxi, cotxe, moto,... <u>Terrestres (distàncies llargues)</u>: tren, cotxe, autocar, camió, oleoducte, gasoducte,... Els més utilitzats pel transport interior de persones i mercaderies.
(Tipologia) Marítims (mars, rius, canals)	<u>Infraestructures</u>: ports, drassanes, guardacostes, bandera,... <u>Marítims (distàncies curtes)</u>: barques, ferris, iots,... <u>Marítims (distàncies llargues)</u>: vaixells, contenidors, petrolers,... Els més utilitzat pel transport exterior de mercaderies.
(Tipologia) Aeris	<u>Infraestructures</u>: aeroports, <u>Aeris</u>: avionetes, helicòpters, avions, naus espacials,... Els més utilitzats pel transport interior i exterior de persones.
Mitjans de comunicació de masses	<u>Infraestructures</u>: xarxes (telèfon, òptica) freqüències/connexions (radio, tv, internet) emissores, correus <u>Mitjans de Comunicació de Masses</u>: correus, telèfon, internet, premsa, radio, televisió, satèl·lits,... Fiabilitat dels mitjans de comunicació de masses: Control, Competència, Monopoli, Oligopoli, ...
Transports i comunicacions al Nord	<u>Bona xarxa d'infraestructures en constant renovació</u> <u>L'Estat té un paper molt important en la creació i manteniment de les infraestructures.</u> <u>Bona xarxa de transport i comunicacions públiques i privades</u> <u>Molts mitjans de comunicació, públics i privats, amb diversitat d'opcions ideològiques</u>
Transports i comunicacions al Sud	<u>Molt desigual i desequilibrada xarxa d'infraestructures amb un manteniment deficient</u> <u>L'Estat té un paper poc important en la creació i manteniment de les infraestructures</u> <u>Xarxa de transport i comunicacions públiques deficitària</u> <u>Mitjans de comunicació amb poca diversitat d'opcions ideològiques</u>